

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
(ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

ΟΜΑΔΑ Β

3ο ΘΕΜΑ

Αντλώντας πληροφορίες από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε:

α. στην ενίσχυση των τάσεων του πολυτεμαχισμού των εθνικών γαιών σε μικρές και μεσαίες ιδιοκτησίες και στις συνέπειές του (μονάδες 12)

β. στην υλοποίηση της αγροτικής μεταρρύθμισης του 1870/1871 και στη σημασία της. (μονάδες 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Το ελληνικό κράτος, είτε εθνικοποιώντας τη γη στα 1828 είτε διανέμοντάς την στα 1871, ετήρησε πάντα μια καθαρώς δύσπιστη και εχθρική στάση απέναντι της μεγάλης γαιοκτησίας και του αγροτικού καπιταλισμού εν γένει. Εκ παραλλήλου, το Κράτος ευνόησε πάντα την κοινωνική ενσωμάτωση της γεωργίας, δια μέσου του προνομιούχου χώρου της αγοράς, επί τη βάσει της μικρής οικογενειακής επιχείρησης και ιδιοκτησίας.

Βεργόπουλος, Κ., *Το Αγροτικό ζήτημα στην Ελλάδα*, Εξάντας, Αθήνα 1975, σ. 115.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Τελικά το Μάρτιο του 1871, ο Κουμουνδούρος, με υπουργό το Σωτηρόπουλο, πέτυχε την ψήφιση νόμου με αποτέλεσμα να διανεμηθούν 2.650.000 στρέμματα σε 357.217 κλήρους με αγοραία αξία 90.000.000 δρχ. Η σημασία της αγροτικής αυτής μεταρρυθμίσεως εκτιμάται πληρέστερα, όταν συνειδητοποιηθεί το γεγονός ότι το μεγαλύτερο μέρος των Ελλήνων χωρικών της εποχής εκείνης αποκαταστάθηκαν ως ιδιοκτήτες στη γη που καλλιεργούσαν. Οι μικροί ιδιοκτήτες καλλιεργητές επιδόθηκαν, όπως ήταν φυσικό, στις πιο κερδοφόρες καλλιέργειες και ιδιαίτερα σε εκείνες που προορίζονταν για εξαγωγή.[...] Οι αγαθές για την οικονομία επιπτώσεις υπήρξαν άμεσες. Από την μια πλευρά παρατηρήθηκε ραγδαία εισροή ξένου συναλλάγματος και από την άλλη τα έσοδα του Δημοσίου από τους τελωνειακούς δασμούς εξαγωγής πολλαπλασιάσθηκαν. [...] Παρά τις σημαντικές βελτιώσεις

που σημειώθηκαν στον αγροτικό τομέα στη δεκαετία αυτή, η γεωργία θα συνεχίσει ακόμα για καιρό να υποφέρει από βασικές ελλείψεις.

Κωφός, Ε., «Η εθνική οικονομία. Η γεωργία και η αγροτική μεταρρύθμιση του 1871», *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τόμος ΙΓ', Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1977, σ. 310-311.